

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

NÁLEZ

Ústavného súdu Slovenskej republiky

V mene Slovenskej republiky

IV. ÚS 249/08-23

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 17. októbra 2008 v senáte zloženom z predsedu Ladislava Orosza, zo sudkyne Ľudmily Gajdošíkovej a sudcu Jána Lubyho v konaní o sťažnosti P. M., Č., zastúpeného advokátom JUDr. J. S., Ž., ktorou namietal porušenie svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a podľa čl. 38 ods. 2 Listiny základných práv a slobôd a práva na prejednanie svojej záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Čadca v konaní vedenom pod sp. zn. 9 C 996/2001, za účasti Okresného súdu Čadca, takto

r o z h o d o l :

1. Základné právo P. M. na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a podľa čl. 38 ods. 2 Listiny základných práv a slobôd a právo na prejednanie jeho záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Čadca v konaní vedenom pod sp. zn. 9 C 996/2001 porušené bolo.

2. Okresnému súdu Čadca prikazuje, aby v konaní vedenom pod sp. zn. 9 C 996/2001 konal bez zbytočných prietahov.

3. P. M. priznáva finančné zadosťučinenie v sume 30 000 Sk [slovom tridsaťtisíc slovenských korún (995,82 EUR)], ktoré mu je Okresný súd Čadca povinný vyplatiť do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

4. Okresný súd Čadca je povinný uhradiť P. M. trovy konania v sume 6 732 Sk [slovom šesťtisíc sedemsto tridsať dva slovenských korún (223,46 EUR)] na účet jeho právneho zástupcu JUDr. J. S., Ž., do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavný súd Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) uznesením sp. zn. IV. ÚS 249/08 z 28. augusta 2008 prijal podľa § 25 ods. 3 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) na ďalšie konanie sťažnosť P. M. (ďalej len „sťažovateľ“), ktorou namietal porušenie svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a podľa čl. 38 ods. 2 Listiny základných práv a slobôd (ďalej len „listina“) a práva na prejednanie svojej záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Okresného súdu Čadca (ďalej len „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 9 C 996/2001 (ďalej aj „namietané konanie“).

Zo sťažnosti vyplýva, že sťažovateľ podal 6. decembra 2001 okresnému súdu žalobu o vyporiadanie bezpodielového spoluvlastníctva manželov (ďalej len „BSM“).

Sťažovateľ uviedol, že ku dňu podania sťažnosti ústavnému súdu nebolo konanie právoplatne skončené.

V sťažnosti sa sťažovateľ okrem toho, aby ústavný súd podľa čl. 127 ústavy rozhodol, že postupom okresného súdu bolo porušené jeho základné právo na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a podľa čl. 38 ods. 2 listiny a tiež právo na prejednanie jeho záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, domáhal aj toho, aby ústavný súd prikázal okresnému súdu konať bez zbytočných prietáhov a priznal mu finančné zadosťučinenie v sume 50 000 Sk, ako aj úhradu trov konania.

Okresný súd sa na základe výzvy ústavného súdu vyjadril k sťažnosti podaním sp. zn. Spr 1137/08 doručeným ústavnému súdu 25. septembra 2008, v ktorom sa okrem iného konštatuje:

„K veci uvádzam, že ide o právne zložitý spor. Vo veci boli spôsobené prietahy v konaní zo strany konajúcej sudkyne JUDr. P. i Mgr. K. Prietahy spôsobila i asistentka neskoro expedovaným rozsudkom. K prietahom prispel i právny zástupca navrhovateľa, ktorý neskoro reagoval na výzvy súdu a dvakrát sa nedostavil na pojednávanie.“

Sťažovateľ zaujal stanovisko k vyjadreniu okresného súdu k sťažnosti podaním doručeným ústavnému súdu 2. októbra 2008, v ktorom sa okrem iného uvádza:

„Nesúhlasím s tvrdením predsedu Okresného súdu v Čadci, že ide o právne zložitý spor, nakoľko predmetom konania o vyporiadanie BSM nie sú žiadne nehnuteľnosti, aktíva obsahujú iba hnutel'né veci a v pasívach uvedené dve finančné pôžičky boli v konaní riadne preukázané relevantnými listinnými dôkazmi ako aj výpoveďami účastníkov i svedka. Je však na mieste jeho konštatácia, že vo veci boli spôsobené prietahy v konaní zo strany konajúcej sudkyne JUDr. P., Mgr. K. ako i asistentky.

Rovnako sa nestotožňujem s názorom, že k prietahom prispel i právny zástupca navrhovateľa, ktorý neskoro reagoval na výzvy súdu, pretože pre posúdenie začatia plynutia doby na oznámenie nemožno vychádzať z dátumu referátu sudkyne v spise - ale z dátumu prevzatia výzvy súdu. Máme za to, že právny zástupca reagoval včas na obe výzvy.

Pokiaľ súd dôvodí prietahy v konaní aj neúčastou právneho zástupcu na dvoch pojednávaniach, považujeme za potrebné poznamenať, že právny zástupca sa riadne a včas ospravedlnil, jeho klient - sťažovateľ súhlasil, aby sa pojednávalo aj v neprítomnosti jeho právneho zástupcu, sťažovateľ sa však na vytýčených pojednávaniach vždy osobne zúčastnil a k odročeniu týchto dvoch pojednávanií nedošlo pre neúčasť právneho zástupcu sťažovateľa.“

Ústavný súd so súhlasom účastníkov konania podľa § 30 ods. 2 zákona o ústavnom súde upustil v danej veci od ústneho pojednávania, pretože dospel k názoru, že od neho nemožno očakávať ďalšie objasnenie veci.

II.

Z obsahu sťažnosti a zo súdneho spisu okresného súdu sp. zn. 9 C 996/2001 ústavný súd zistil tento priebeh a stav konania:

- 6. decembra 2001 bol okresnému súdu doručený návrh sťažovateľa na vyporiadanie BSM;

- 12. decembra 2001 okresný súd dal pokyn na doručenie návrhu odporkyňi a pripojenie súvisiaceho spisu;

- 27. marca 2002 sa na okresný súd dostavila (bez predvolania) odporkyňa, aby sa informovala o právnej veci týkajúcej sa vyporiadania BSM vedenej pod sp. zn. 9 C 78/02. Odporkyňa bola poučená, že na okresnom súde už prebieha iné konanie o vyporiadaní predmetného BSM, a preto konanie vedené pod uvedenou spisovou značkou bude zastavené a pokračovať bude konanie o vyporiadanie BSM vedené pod sp. zn. 9 C 996/2001;

- 3. júna 2002 okresný súd požiadal W. stavebnú sporiteľňu, a. s. (ďalej len „sporiteľňa“), o poskytnutie informácie o zostatku pôžičky, sporiteľňa túto informáciu doručila okresnému súdu 24. júla 2002;

- 12. novembra 2002 okresný súd nariadil pojednávanie na 5. december 2002, toto pojednávanie bolo odročené s tým, že okresný súd uložil účastníkom konania, aby do 31. januára 2003 oznámili, či uzavreli mimosúdnu dohodu;

- 6. februára 2003 odporkyňa oznámila okresnému súdu, že s návrhom na uzavretie súdneho zmiernu nesúhlasí;

- 30. mája 2003 okresný súd vyzval sťažovateľa, aby oznámil, či došlo k uzavretiu mimosúdnej dohody, sťažovateľ na výzvu reagoval 1. júla 2007 oznámením, že na podanom návrhu trvá a žiada, aby konanie pokračovalo;

- uznesením z 20. augusta 2003 okresný súd uložil sťažovateľovi povinnosť zaplatiť súdny poplatok 7 000 Sk ako preddavok na náklady, ktoré si vyžiada znalecké dokazovanie;

- 2. septembra 2003 bola okresnému súdu doručená žiadosť sťažovateľa o oslobodenie od súdneho poplatku, resp. preddavku na znalecké dokazovanie;

- po informatívnom výsluchu sťažovateľa uskutočnenom 26. novembra 2003 okresný súd uznesením z 11. decembra 2003 priznal sťažovateľovi oslobodenie od súdnych poplatkov v jednej polovici, sťažovateľ zložil sumu 3 500 Sk na účet okresného súdu 9. februára 2004;

- 12. marca 2004 okresný súd vyzval sťažovateľa, aby oznámil adresu svedka navrhnutého na vypočutie;

- prípismi z 12. júla 2004 okresný súd vyzval zamestnávateľov účastníkov konania, aby oznámili výšku ich priemerného zárobku;

- pojednávanie uskutočnené 9. septembra 2004 okresný súd odročil na neurčito za účelom predvolania svedka;

- uznesením z 15. novembra 2004 okresný súd nariadil znalecké dokazovanie a ustanovil súdneho znalca z odboru elektrotechniky s tým, aby v lehote 60 dní od doručenia spisu vypracoval a predložil znalecký posudok;

- 28. januára 2005 bol okresnému súdu doručený znalecký posudok č. 25/2005 spolu s vyúčtovaním;

- 15. februára 2005 okresný súd doručoval znalecký posudok účastníkom konania s tým, aby sa k nemu v lehote 30 dní písomne vyjadrili;

- uznesením z 31. marca 2005 okresný súd priznal súdnemu znalcovi odmenu a náhradu hotových výdavkov za podaný znalecký posudok;

- podaním z 26. apríla 2005 verejný ochranca práv upovedomil okresný súd o vybavení podnetu odporkyne, ktorá sa sťažovala na priet'ahy v napadnutom konaní. Vo vyjadrení uviedol, že v uvedenej veci nedochádza k porušovaniu základného práva

na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov, „avšak vzhľadom na celkovú dĺžku predmetného konania od podania návrhu mám za to, že by bolo vhodné usmerniť príslušného zákonného sudcu, aby postupoval v danej veci s náležitou starostlivosťou v záujme vec rýchlo vybaviť“;

- pojednávanie uskutočnené 17. júna 2005 bez prítomnosti odporkyne (nevrátená doručenka) bolo odročené na 15. august 2005;

- na pojednávaní 15. augusta 2005 okresný súd vypočul troch svedkov navrhnutých odporkyňou a uznesením odročil pojednávanie na 19. august 2005 za účelom vyhlásenia rozsudku;

- 19. augusta 2005 okresný súd vyhlásil rozsudok vo veci a po jeho doručení účastníkom konania (3. novembra 2005 a 18. novembra 2005) sa proti nemu obaja odvolali;

- 4. januára 2006 okresný súd predložil spis na rozhodnutie o podaných odvolaniach Krajskému súdu v Žiline (ďalej len „krajský súd“);

- uznesením krajského súdu sp. zn. 23 Co /4/06 z 5. septembra 2006 doručeným okresnému súdu 8. novembra 2006 krajský súd napadnutý rozsudok okresného súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie;

- opatrením štatutárneho orgánu okresného súdu z 20. septembra 2006 bol spis pridelený inej zákonnej sudkyňi na ďalšie konanie a rozhodovanie;

- 23. novembra 2006 okresný súd vyzval účastníkov konania, aby sa vyjadrili k uzneseniu krajského súdu;

- 26. januára 2007 okresný súd nariadil pojednávanie na 7. marec 2007, ktoré sa neuskutočnilo z dôvodu neprítomnosti sťažovateľa, ktorý sa podľa oznámenia jeho právneho zástupcu odsťahoval z pôvodnej adresy. Okresný súd nariadil pojednávanie na 4. apríl 2007 s tým, že uložil právnemu zástupcovi oznámiť novú adresu sťažovateľa v lehote 7 dní;

- pojednávanie uskutočnené 4. apríla 2007 okresný súd odročil na 25. apríl 2007 s tým, že bude predvolaný navrhnutý svedok a účastníci konania predložia požadované doklady;

- pojednávanie uskutočnené 25. apríla 2007 bez prítomnosti právneho zástupcu sťažovateľa, ktorý sa vopred písomne ospravedlnil, bolo odročené na 6. jún 2007;

- pojednávanie uskutočnené 6. júna 2007 bez účasti právneho zástupcu sťažovateľa, ktorý sa vopred písomne ospravedlnil, okresný súd odročil na neurčito za účelom rozhodnutia o žiadosti odporkyne o oslobodenie od súdnych poplatkov;

- prípismi z 25. septembra 2007 okresný súd vyžiadal podklady na rozhodnutie o žiadosti odporkyne o oslobodenie od súdnych poplatkov;

- uznesením zo 4. decembra 2007 okresný súd priznal odporkyňi oslobodenie od súdnych poplatkov v jednej polovici;

- 7. mája 2008 okresný súd nariadil pojednávanie na 11. jún 2008;

- 29. mája 2008 právny zástupca sťažovateľa oznámil okresnému súdu, že na základe vzájomnej dohody skončil právne zastupovanie sťažovateľa vo veci, a oznámil jeho novú adresu;

- pojednávanie uskutočnené 11. júna 2008 okresný súd odročil na 18. jún 2008 za účelom vyhlásenia rozsudku;

- 18. júna 2008 okresný súd vyhlásil rozsudok vo veci a následne doručoval účastníkom konania jeho písomné vyhotovenie, z pripojenej doručenky vyplýva, že sťažovateľ predmetný rozsudok prevzal 14. júla 2008 a podaním z 22. júla 2008 sa proti nemu odvolal;

- podľa zistenia ústavného súdu z 13. októbra 2008 spis spolu s odvolaním proti rozsudku okresného súdu z 18. júna 2008 bude v najbližšom čase predložený na rozhodnutie krajskému súdu.

III.

Ústavný súd rozhoduje podľa čl. 127 ods. 1 ústavy o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Sťažovateľ sa svojou sťažnosťou domáhal vyslovenia porušenia základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a podľa čl. 38 ods. 2 listiny, podľa ktorého každý má právo, aby sa jeho vec verejne prerokovala bez zbytočných prietáhov.

Sťažovateľ zároveň namietal aj porušenie čl. 6 ods. 1 dohovoru, podľa ktorého každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom.

Ústavný súd pri rozhodovaní o sťažnostiach namietajúcich porušenie základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a podľa čl. 38 ods. 2 listiny (čo platí aj pokiaľ ide o čl. 6 ods. 1 dohovoru) vychádza zo svojej ustálenej judikatúry, v súlade s ktorou účelom základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov je odstránenie stavu právnej neistoty, v ktorej sa nachádza osoba domáhajúca sa rozhodnutia všeobecného súdu. Samotným prerokovaním veci na súde sa právna neistota osoby domáhajúcej sa rozhodnutia neodstraňuje. K stavu právnej istoty dochádza zásadne až právoplatným rozhodnutím súdu alebo iným zákonom predvídaným spôsobom, ktorý znamená nastolenie právnej istoty inak ako právoplatným rozhodnutím súdu (m. m. IV. ÚS 221/04).

Základnou povinnosťou súdu a sudcu je preto zabezpečiť taký procesný postup v súdnom konaní, ktorý čo najskôr odstráni stav právnej neistoty, kvôli ktorému sa účastník konania obrátil na súd so žiadosťou o jeho rozhodnutie.

Táto povinnosť súdu a sudcu vyplýva z § 6 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „OSP“), ktorý súdom prikazuje, aby v súčinnosti so všetkými účastníkmi konania postupovali tak, aby ochrana ich práv bola rýchla a účinná, ďalej z § 100 ods. 1 prvej vety OSP, podľa ktorého len čo sa konanie začalo, postupuje v ňom súd i bez ďalších návrhov tak, aby vec bola čo najrýchlejšie prejednaná a rozhodnutá.

Sudca je podľa § 117 ods. 1 OSP povinný robiť vhodné opatrenia, aby sa zabezpečilo splnenie účelu pojednávania a úspešné vykonanie dôkazov. Ďalšia významná povinnosť pre sudcu vyplýva z § 119 ods. 1 OSP, podľa ktorého sa pojednávanie môže odročiť len

z dôležitých dôvodov, ktoré sa musia oznámiť. Ak sa pojednávanie odročuje, predseda senátu alebo samosudca spravidla oznámi deň, kedy sa bude konať nové pojednávanie.

Pri posudzovaní otázky, či v súdnom konaní došlo k zbytočným priet'ahom v konaní, a tým aj k porušeniu základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a podľa čl. 38 ods. 2 listiny a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, ústavný súd v súlade so svojou doterajšou judikatúrou (III. ÚS 111/02, IV. ÚS 74/02, III. ÚS 142/03) zohľadňuje tri základné kritériá, ktorými sú právna a faktická zložitost' veci, o ktorej súd rozhoduje (1), správanie účastníka súdneho konania (2) a postup samotného súdu (3). Za súčasť prvého kritéria sa považuje aj povaha prerokúvanej veci.

1. K právnej a skutkovej zložitosti sporu ústavný súd poukazuje na to, že spory o vyporiadanie BSM sú vo všeobecnosti skutkovo zložit'é. Súvisí to s princípom komplexnosti vyporiadania celého majetku a s potrebou znaleckého dokazovania. Právna zložitost' je v priamej spojitosti s princípom tejto komplexnosti, ktorý je zvýraznený povinným uplatnením zásad vyporiadania BSM podľa § 150 Občianskeho zákonníka. Uplatnenie tejto právnej úpravy je však stabilizované v rozsiahlej judikatúre všeobecných súdov, ktorá obsahuje aj jednoznačnú metodiku prípravy a prerokovania takýchto majetkových sporov, takže pri sústredenom postupe možno postupovať bez priet'ahov v konaní.

2. Ďalším kritériom, podľa ktorého ústavný súd zisťoval existenciu zbytočných priet'ahov v napadnutom konaní, bolo správanie sťažovateľa ako účastníka konania.

Okrem neúčasti sťažovateľa na pojednávaní nariadenom na 7. marec 2007 súvisiacej so zmenou trvalého bydliska ústavný súd nezistil také skutočnosti, ktoré by bolo potrebné pripísať na ľarchu sťažovateľa v súvislosti s priet'ahmi v napadnutom konaní.

3. Napokon sa ústavný súd zaoberal postupom okresného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 9 C 996/2001. Z predloženého spisu ústavný súd zistil, že okresný súd

v napadnutom konaní postupoval v zásade plynulo s primeranou rýchlosťou bez toho, aby toto konanie bolo poznačené nečinnosťou.

V odpovedi verejného ochrancu práv z 26. apríla 2005 na sťažnosť odporkyne namietajúcej priet'ahy v konaní je okrem iného vyslovený názor, že „*v uvedenej veci nedochádza k porušovaniu základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov*“. S uvedeným konštatovaním založeným na vyhodnotení priebehu konania od jeho začiatku do konca apríla 2005 sa ústavný súd stotožnil.

Ďalší priebeh konania však bol podľa názoru ústavného súdu poznačený neefektívnosťou postupu okresného súdu. Uvedené konštatovanie vyplýva najmä zo skutočnosti, že rozsudok okresného súdu z 19. augusta 2005 krajský súd uznesením z 5. septembra 2006 zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie s tým, že v odôvodnení rozhodnutia okrem iného poukázal na to, že „*v rámci odvolacieho konania bolo preukázateľne zistené, že okresný súd nevykonal vyporiadanie BSM účastníkov v zmysle § 150 OZ, keď nevyporiadal celý majetok účastníkov a to nielen ohľadne aktív, ale i pasív, odklonil sa u niektorých vecí od zostatkových hodnôt, uvádzaných účastníkmi, nezohľadnil čiastkové oslobodenie navrhovateľa od súdnych poplatkov. Došlo tak k nesprávnemu právnemu posúdeniu veci a preto krajský súd jeho rozhodnutie zrušil a vrátil mu vec na ďalšie konanie a rozhodnutie*“. Neefektívnym postupom spôsobil podľa názoru ústavného súdu okresný súd v konaní zbytočné priet'ahy, čo uviedol aj predseda okresného súdu vo svojom vyjadrení k sťažnosti doručenom ústavnému súdu 25. septembra 2008.

Súčasťou doterajšej judikatúry ústavného súdu je aj právny názor (napr. m. m. II. ÚS 291/06), že takýto zdĺhavý a neefektívny priebeh konania, ako ho vyhodnotil ústavný súd, pokiaľ ide o postup okresného súdu v právnej veci sťažovateľa o vyporiadanie BSM, ktorý nevedol k odstráneniu jeho právnej neistoty, je z ústavnoprávneho hľadiska neprijateľný.

Vychádzajúc z uvedeného ústavný súd dospel k názoru, že doterajším postupom okresného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 9 C 996/2001 došlo k zbytočným priet'ahom,

a tým aj k porušeniu základného práva sťažovateľa na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a podľa čl. 38 ods. 2 listiny a práva na prejednanie jeho záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru.

IV.

Pretože ústavný súd zistil porušenie základného práva sťažovateľa na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a podľa čl. 38 ods. 2 listiny a práva na prejednanie jeho záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru okresným súdom, prikázal mu, aby vo veci konal bez zbytočných prietáhov a odstránil tak stav právnej neistoty, v ktorej sa nachádza sťažovateľ domáhajúci sa rozhodnutia súdu vo svojej veci.

Podľa čl. 127 ods. 3 ústavy ústavný súd môže svojím rozhodnutím, ktorým vyhovie sťažnosti, priznať tomu, koho práva podľa odseku 1 boli porušené, primerané finančné zadosťučinenie.

Podľa § 50 ods. 3 zákona o ústavnom súde ak sa sťažovateľ domáha primeraného finančného zadosťučinenia, musí uviesť rozsah, ktorý požaduje, a z akých dôvodov sa ho domáha. Podľa § 56 ods. 5 zákona o ústavnom súde ak ústavný súd rozhodne o priznaní primeraného finančného zadosťučinenia, orgán, ktorý základné právo alebo slobodu porušil, je povinný ho vyplatiť sťažovateľovi do dvoch mesiacov od právoplatnosti rozhodnutia ústavného súdu.

Sťažovateľ žiadal aj o priznanie primeraného finančného zadosťučinenia v sume 50 000 Sk, ktoré odôvodnil *„pretrvávajúcim pocitom neistoty, márnosti a nespravodlivosti, pričom tieto negatívne pocity vyvolané postupom súdu spôsobujú sťažovateľovi permanentný stres, neustále vymeškávanie zo zamestnania, nemalé finančné prostriedky a pre spor trvajúci už takmer 7 rokov sa nemôže dočkať spravodlivého rozhodnutia. Sťažovateľ bol nútený zakúpiť si na pôžičky všetky hnutel'né veci, ktoré odniesla jeho bývalá manželka po rozvode manželstva zo spoločnej domácnosti, už i s poukazom na jeho ťažkú*

finančnú situáciu, keď ostal sťažovateľ so svojimi deťmi, ktoré mu boli zverené do výchovy, bez akýchkoľvek finančných prostriedkov, nábytku a bytového zariadenia, pričom platí ešte aj všetky pôžičky, ktoré vznikli za trvania manželstva.“

Cieľom finančného zadosťučinenia je dovŕšenie ochrany porušeného základného práva v prípadoch, v ktorých sa zistilo, že k porušeniu došlo spôsobom, ktorý vyžaduje nielen deklarovanie porušenia, prípadne príkaz na ďalšie konanie bez pokračujúceho porušovania základného práva (IV. ÚS 210/04). Podľa názoru ústavného súdu v tomto prípade prichádza do úvahy priznanie finančného zadosťučinenia. Pri určení finančného zadosťučinenia ústavný súd vychádza zo zásad spravodlivosti aplikovaných Európskym súdom pre ľudské práva, ktorý spravodlivé finančné zadosťučinenie podľa čl. 41 dohovoru priznáva so zreteľom na konkrétne okolnosti prípadu.

Vzhľadom na doterajšiu dĺžku konania okresného súdu vedeného pod sp. zn. 9 C 996/2001 a berúc do úvahy konkrétne okolnosti daného prípadu, ako aj skutočnosť, že konanie vo veci nebolo do rozhodnutia ústavného súdu právoplatne skončené, ústavný súd považoval priznanie sumy 30 000 Sk za primerané finančné zadosťučinenie podľa § 56 ods. 4 zákona o ústavnom súde.

Ústavný súd napokon rozhodol aj o úhrade trov konania sťažovateľa, ktoré mu vznikli v dôsledku jeho právneho zastúpenia v konaní vedenom ústavným súdom advokátom JUDr. J. S. Podľa § 36 ods. 2 zákona o ústavnom súde ústavný súd môže v odôvodnených prípadoch podľa výsledku konania uznesením uložiť niektorému účastníkovi konania, aby úplne alebo sčasti uhradil inému účastníkovi konania jeho trovy.

Ústavný súd pri rozhodovaní o priznaní trov konania vychádzal z priemernej mesačnej mzdy zamestnanca hospodárstva Slovenskej republiky za I. polrok 2007, ktorá bola 19 056 Sk.

Úhradu priznal za dva úkony právnej služby (prevzatie a prípravu zastúpenia a podanie sťažnosti) v súlade s § 1 ods. 3, § 11 ods. 2 a § 14 ods. 1 písm. a) a c) vyhlášky

Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v znení neskorších predpisov (ďalej len „vyhláška“), a to každý úkon po 3 176 Sk, t. j. spolu 6 352 Sk, čo spolu s režijným paušálom 2 x 190 Sk (§ 16 ods. 3 vyhlášky) predstavuje sumu 6 732 Sk.

Podanie právneho zástupcu doručené ústavnému súdu 2. októbra 2008 nevyhodnotil ústavný súd vzhľadom na jeho obsah (absencia ústavnoprávneho aspektu) ako podanie relevantné na rozhodnutie vo veci samej, a preto odmenu zaň nepriznal.

Priznanú úhradu trov konania je okresný súd povinný zaplatiť na účet právneho zástupcu sťažovateľa (§ 31a zákona o ústavnom súde v spojení s § 149 OSP).

Vzhľadom na čl. 133 ústavy, podľa ktorého proti rozhodnutiu ústavného súdu nie je prípustný opravný prostriedok, nadobudne toto rozhodnutie právoplatnosť dňom jeho doručenia účastníkom konania.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 17. októbra 2008